HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

עבילה בזמנה מצוה. לכתיב והיה לפנות ערב יחמץ במים (דניאל יב). **לאו מצוה.** ומי לא מסכת גמי התידנא ליתמהי עד למחר. ולמ"ד לאו מצוה קרא עלה טובה קמ"ל כדי שיעריב שמשו ביום לאחר טבילה שאם יתמין לטבול עד הלילה לא יהא לו הערב שמש עד ליל המחרת: **הוב והזכה לו'.** בריימתא זו מלמד יוה"כ שניתה בתוספתא דיומא (פ"ד): **הוב והזכה והמלוע ובועל נדה ועמה מת טובלין ביום.** משמחיר המזרח ביום השביעי שלהם. וטעמא (ו) בפ"ב דמגילה (דף כ.) מקרא דביום השביעי (ז) מקרא שביעי שלהם ביה"כ טובלין כדרכן לאכול תרומה לערב: **נדה ויולדת.** טובלות כדרכן בלילי יוה"כ אם אל שביעי שלהם בערב יוה"כ שחיה יכולה לטבול ביום ז' לכתיב בה (ח) תהיה בנדתה בהוייתה תהא כל ז' (פסחים דף 5.): **בעל קרי.** שבריך טבילה לדברי תורה מדברי סופרים ואפי' אין לו לאכול טהרות (ט) לבו ביום: **טובל כל היום כולו.** ואע"פ שרוב קרי מן הסנהה ולמעלה לאחר שהתפלל תפלת המנחה שהרי הוא יכול להמתין עד שתחשך ויטבול לתפלת ערבית אף"פ טובל ביה"כ מבעוד יום אע"פ שאסור ברחיצת הרשות לטבילה בזמנה מלוה: **ר' יוסי אומר מן המנחה ולמעלה.** אם לאחר קרי לאחר שהתפלל תפלת המנחה שהרי הוא יכול להמתין עד שתחשך ויטבול ויתפלל תפלת ערבית. ותפלת בעילה נמי ס"ל שיכול להתפלל בלילה כרב דאמר (יומא דף פז.) תפלת בעילה פוטרת של ערבית: **אין צריך לטבול.** ביום משום זמן טבילה דלמא מלוה לטבילה בזמנה: **דיה לטבילה שתהא לאחרונה.** במסכת נדה בפרק המפלת (י) גבי אשה שיולה מלאה ובאה ריקנית ואינה יודעת מתי ילדה דמלרכינן לה ל"ש טבילות לספק ד' טבילות שעליה טבילה זכר לז' ז' טבילה נקבה לשבועים ובלילה זו שתולת זכר בזוב ולריכה לף טבילה זבה ביום שבעה לספורים שלה זו יולדת נקבה בזוב היתה ומשום הכי ילדה ואימתי מטי זמן טבילה דידה מלרכינן לה טבילה כל לילה וכל יום שיש לספוקי זמנן טבילתה ופליג ר' יוסי ברבי יהודה עלה ואמר דייה לטבילה שתהא באחרונה לסוף ספורים של נקבה דהיינו לסוף שלש שבועים שאם ילדה נקבה בזוב טמאה שבועים לליתה וז' ונקיים בשביל הזיבה ולא אמרינן טבילה בזמנה מלוה: **מתני' אין מוחרים לו לכה.** רבנן גזור על משמירה לנכרי משום שבות: **ולא אוכלה.** אין לריך לומות בידו אלא אינו יניחנו ויוכנה: **אחין שביתתו.** של נכרי עליהן דישראל אינו מוחזר על שביתתו של נכרי שחינו עבדו: **גמ' לכה הוא דלא אמרינן ליה.** שעושהו שלוחו ממש: **הא כל המכבה אינו מפסיד כו'.** ונכרי מלעשים דידיה עביד לריה: **אל תכבה הוא דלא אמרינן ליה.** שחינו לריך לומות בידו ומיהו גילוי דעתא דלא יפסיד בדבר נמי לא משתרי לה גילוי דעתא שרי למה ליה למיתני סיפא אין לריך לומות: **אלא מכבה ליה למישמע מיניה.** דזולתי מתניתין לאו כולה דוקא אלא מדא מיירייה דוקא או ריבה או סיפא ותנא סיפא לגלות דאף טעון הסרת ידים ולא ידעינן כי מיירייה דוקא דגמל מיניה: **גיסטרא.** שלטון: **אפטרופוס.** ממונה על ממון: **שמעה מינה קטן אוכל נכלות ניתן להפרישו.** ותקשי לר' יוחנן (דף קיד.) לרבה בר בר חנה דאמר לאיכלכסו ליה מפתחות של בית המדרש ברשות הרבים בשבת דבר טלי וטלית ליטיילו התם לאי משכחי להו מייתי להו: **על דעת אביו.** בקטן שידע להבחין שהכבוד זה נוח לאביו ועושה בשבילו: **נכרי שדעתיה דנפשיה עביד.** ואפילו יודע שנוח לו ליכרחל הוא להנחת עלמו מהכוין שיודע שלא יפסיד: **מתני' קופין קערה.** של חרס: **על גבי הגר.** ובלבד שלא יכבה. ואע"פ שנוטל כלי להנחת קולה שהינה ניטלת בשבת הא מותנין מינה (לעיל דף מג.) לרבי יוחנן דאמר אין כלי ניטל אלא לדבר הניטל ושנייה בריך למקומו: **מעשה בת.** כפייה כלי על עקרב: **בערב.** מקום: **חושבני לו מחטאת.** כיון דלא היה עקרב רק מחריו אימי יודע אם חייב משום לידה אם לאו וחושבני לומר חייב חטאת הוא:

הכי גרסי' ר' יוסי אומר מן המנחה ולמעלה אינו צריך לטבול. וכן גירסת רש"י ור"ת אבל לא גרסי' אינו יכול לטבול לתפיי מאן דסבר טבילה בזמנה לאו מלוה [ט] אבי לטבול כדמשמע בסוף מסכת יומא (דף פז:) דפריך לרב דאמר תפלת נעילה פוטרת של ערבית משום דקסבר תפלת נעילה בלילה והמניא אור יום"כ כו' נעילה מתפלל שבע ומתודה בערבית כו' ומאני תנאי היא דתניא כל חייבי טבילות טבילתן ביום נדה ויולדת טובלין בלילה בעל קרי טובל ביום נדה ויולדת טובלין בלילה בעל קרי טובל והולך על המנחה דסבר תפלת נעילה בלילה וטבילה בזמנה לאו מלוה ר' יוסי אומר כל היום כולו טובל דסבר תפלת נעילה בלילה ואע"ג דת"ק סבר טבילה בזמנה לאו מלוה אפ"ה חייבי טבילות טבילתן ביום נדה ויולדת טובלין בלילה בעל קרי טובל והולך על המנחה דסבר תפלת נעילה בלילה וטבילה בזמנה לאו מלוה ר' יוסי אומר כל היום כולו טובל דסבר תפלת נעילה בלילה ואע"ג דת"ק סבר טבילה בזמנה מלוה אפ"ה חייבי טבילות טבילתן ביום נדה ויולדת טובלין בלילה בעל קרי טובל והולך על המנחה ולמעלה אינו צריך לטבול דקסבר תפלת נעילה בלילה והמניא אור יום"כ כו' נעילה מתפלל שבע ומתודה בערבית כו' ומאני תנאי היא דתניא כל חייבי טבילות טבילתן ביום נדה ויולדת טובלין בלילה בעל קרי טובל והולך על המנחה ולמעלה אינו צריך לטבול דקסבר תפלת נעילה בלילה וטבילה בזמנה לאו מלוה ר' יוסי אומר כל היום כולו טובל